

Pridefestivalen...

- ➔ Är en årlig fest som uppmärksammar att alla har rätt att vara den man är och att man får vara kär i vem man vill.
- ➔ Festivalen har hållits sedan 1998 och hålls under vecka 31, som oftast är i slutet av juli och början av augusti. Den första pride-demonstrationen hölls i Örebro 1971.
- ➔ Prideparaden, eller pridetåget, är festivalens demonstrationståg och Skandinavien största prideparad där cirka 50 000 deltagare går tillsammans genom centrala Stockholm och ungefär 500 000 personer ser på tåget.
- ➔ I år kommer Prideparaden vara digital och innehålla bland annat videohälsningar.

Bonus-mamma Anna

Bonus-syster Amanda

"Min familj är bäst", säger Vera som är stolt över sin stora regnbågsfamilj. Hon har deltagit i sju Prideparader av nio möjliga. Förra årets festival var digital och det blir den även i år. FOTO: LISA ARFWIDSON

Vera, 8

Mamma Linnéa, 41

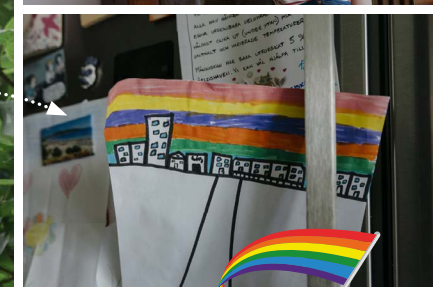
Bonus-mamma Malena

Mamma Katina, 39

FOTO: PRIVAT

Foto från ett tidigare års Pridefirande!

Regnbåge över Kärrtorp. En teckning som Vera ritat och som sitter på kylskåpet.

"Man är olika, det är alla familjer"

En stor del av Pridefestivalen blir digital även i år. Vera som varit på Pride sedan hon var bebis längtar tills hon kan gå i ett pridetåg igen.

Stockholm Pride är Nordens största pridefestival som hålls varje år, första veckan i augusti. Men för andra året i rad blir festivalen annorlunda på grund av pandemin. En del uppträdanden och föreläsningar kommer att hållas på plats men mycket är digitalt.

Vera har deltagit i paraden i hela sitt liv och gick med sin familj för första gången när hon var bebis.

–Det är kul att hoppa i hoppborgen i Pride Park och att tävla i

tälten och vinna en massa saker, säger Vera som tycker att det är tråkigt att det inte blir någon riktig Pridefestival i år heller.

Fyra mammor

Vera har en stor regnbågsfamilj. Hennes två mammor bor inte längre tillsammans och hennes mamma Linnéa är nu tillsammans med bonusmamma Anna, som har dottern Amanda. Hennes andra mamma Katina bor ihop med bonusmamma Malena.

–Om någon frågar om min

"När man har en stor familj har man flera att leka med och alla mammor behöver inte diska."

Vera, 8 år

familj säger jag att jag har fyra mammor. Man är olika, det är alla familjer, säger Vera som bor ungefär varannan vecka hos sina mammor i Stockholmsförorten Kärrtorp. Där bor flera regnbågsfamiljer.

Vera är inte ensam i klassen om att ha flera mammor och brukar inte få frågor om sin familj i skolan. Men mamma Linnéa tycker ibland att det kan vara lite störande att vuxna utgår från att hon är tillsammans med en man.

Sommarens höjdpunkt

Vera tycker att det är roligt med en stor familj och att ha två rum.

–När man har en stor familj har man flera att leka med och alla mammor behöver inte diska. Pridefestivalen är i vanliga fall

sommarlovets höjdpunkt, som hela familjen tycker är rolig och viktig för att ta ställning och stå upp för varandra.

Hoppas på nästa år

I år kommer familjen i stället åka till landet för att sola och bada under festivalen.

Vera hoppas på ett extra stort och roligt Pride nästa sommar, då pandemin förhoppningsvis är över. Då kommer de att delta och vara både på festivalen och gå i paraden.

–Jag hoppas på ett stort pridetåg, att det är lagom varmt ute och så vill jag dansa mycket.

Cassandra Solback

Va?
Vad betyder det?

Pride

Betyder stolthet på engelska. Pride handlar om att vara stolt över vem man är oavsett kön, etnicitet (tillhörighet till en grupp av människor) och om man blir kär i tjejer eller killar.

Regnbågsfamilj

Kan vara en familj med två mammor eller två pappor som har barn.

Regnbågen används som symbol för att visa att alla är olika och att alla räknas.

Bonusmamma

Bonusmamma/bonuspappa/bonusförälder är en vuxen som bildar familj med en annan vuxen som har barn sedan innan.

Demonstration

En grupp människor som tillsammans står upp för något eller visar att de tycker att något är fel.

Tatueraren Sandra har barnasinnet kvar: "Plast och glitter är finare än diamanter"

RELATIONER 26 mars, 2022

 CASSANDRA SOLBACK

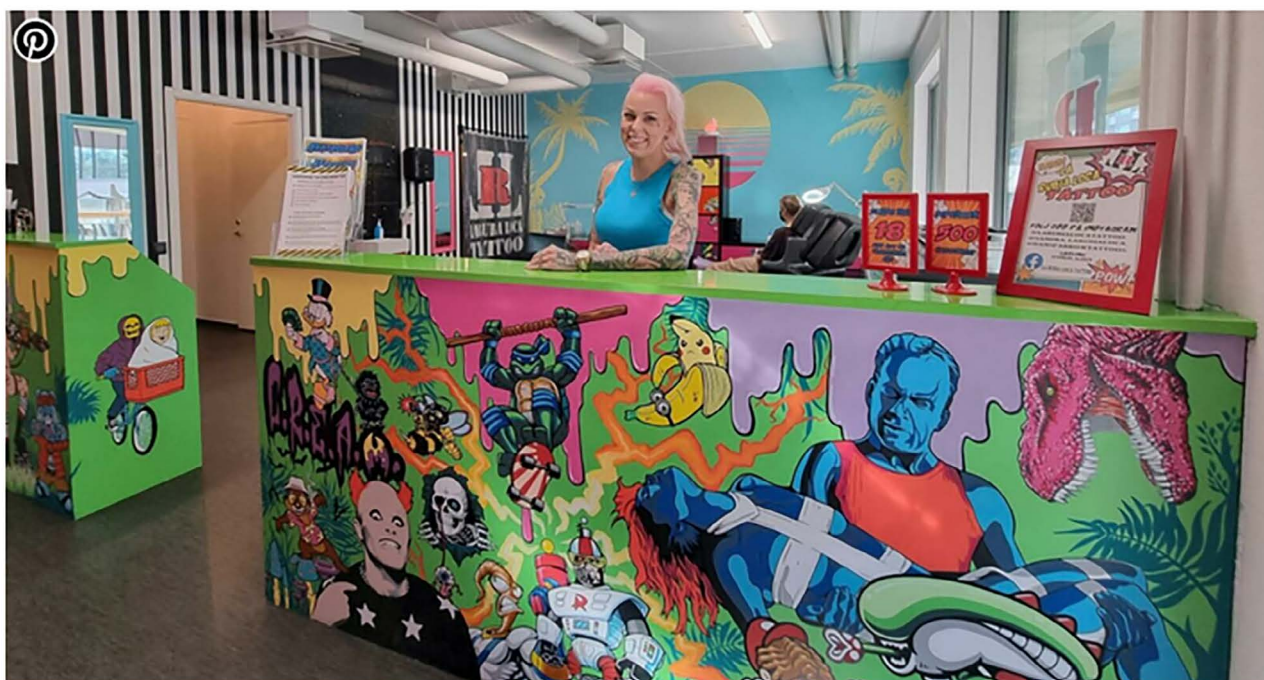
Dela på:

Foto: Cassandra Solback

Var än Sandra Palmgren går lämnar hon ett spår av sprakande färg och lekfulla kreationer efter sig. Nostalgin leder vägen när hon ger nytt liv åt gamla leksaker, lägger pärlplattor och målar motiv från förr.

Seriefigurer, filmkaraktärer och superhjältar i bjärta färger är vad som möter besökarna på tatueringsstudio La Rubia Loca Tattoo i centrala Uppsala. Här skapar Sandra Palmgren, 41, inte bara konst på folks hud – studion fungerar även som hennes eget galleri.

Sandra har fyllt tatueringsstudions kunddisk med retromotiv från barndomen.

Foto: Cassandra Solback

Det har snart gått tio år sedan hon slog upp portarna till studion, och Sandra har handmålats allt ifrån väggar till tak, receptionsdiskar och stolar i retromotiv med inspiration direkt från barndomen.

– Yngre personer förstår inte alls, medan andra blir nostalgiska och glada, säger Sandra om kundernas reaktioner.

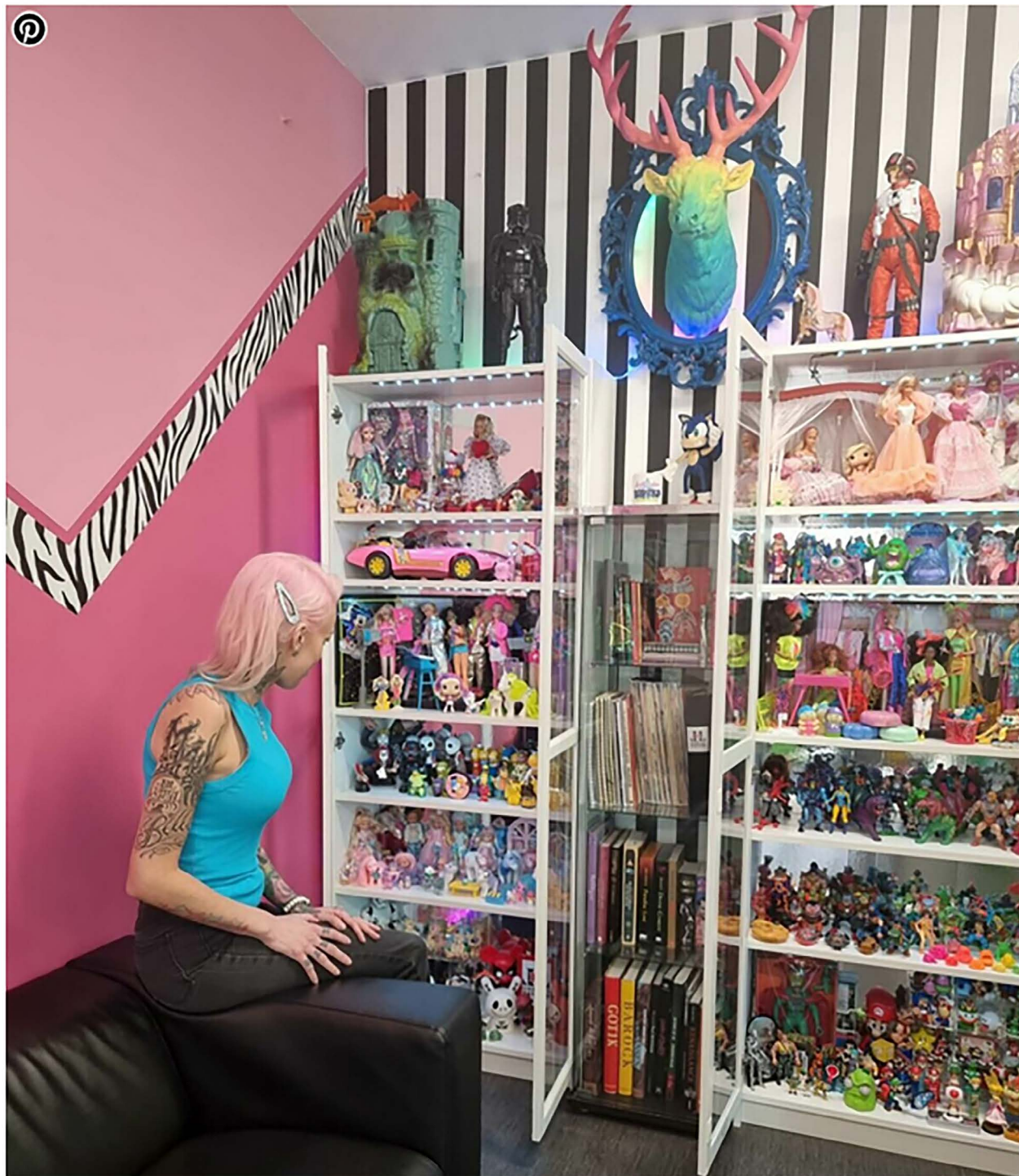
I tatueringsstudio fungerar en gammal skateboard som klädhängare.

Väggklockan har Sandra målat själv.

Foto: Cassandra Solback

Förutom alla målningar är det tydligt att Sandra även har ett stort intresse för retroleksaker – två vitrinskåp i studion är fyllda av hennes samlingar från 80- och 90-talet. Intresset kom för cirka 2,5 år sedan när hon fick en He-Manfigur från 80-talet i present.

Det väckte något i Sandra, som aktivt började att leta på Tradera, Blocket, Marketplace och eBay efter leksaker hon själv hade som barn och sådana hon aldrig fick.

I skåpen ryms allt ifrån lysmaskar och tv-spelsfigurer till He-Man och Barbie.

Foto: Cassandra Solback

Men alla leksaker var inte i bra skick, vilket fick henne att intressera sig för att ge leksakerna nytt liv genom metoden OOA – One of a kind – som hon lärde sig via Youtube. Metoden innebär allt ifrån att tvätta själva leksaken – håret, kläderna, få bort ärgade öron efter örhängen – till att måla om plasten, hitta nya originalkläder och accessoarer på nätet, få till originalfrisuren på nytt och måla ett nytt ansikte från grunden.

Fyndar leksaker på nätet

När pandemin kom var Uppsala först ut med att skärpa de allmänna råden på regional nivå, vilket Sandra och hennes tatueringsverksamhet märkte av.

– Jag fick mycket tid över och kunde fokusera mer på att måla och skapa saker, berättar hon.

Sandra har tillverkat både skolador och shoppingkassar till sina Barbiedockor.

Foto: Cassandra Solback

Sandra tog bilder på sina leksaker som hon sedan ritade om på sin iPad och tryckte upp som klistermärken. Till en början var det tänkt som en kul grej för henne själv, men när hon lade upp bilder på klistermärkena i sociala medier var det en många som ville köpa dem. De sålde slut på en timme.

Hon kunde även lägga mer tid på leksaksletandet och beskriver pandeminperioden som rena guldgruvan på nätet, eftersom många behövde jobba hemifrån och då plötsligt började rensa sina garage för att göra om dem till kontor. Då såldes leksaker i mängder och alla har inte koll på vad de säljer.

– Många skriver att de säljer ”Barbiedockor”, men det finns inte en sorts Barbiedocka utan flera olika kategorier, förklarar Sandra, vars samlarintresse för Barbie även växte sig stark under pandemin.

Döpte sonen efter Super Mario

Ett stenkast från studion ligger Sandras lägenhet där hon bor tillsammans med sambon Joel, 31, och deras barn Mario, 6, och Belle, 4. När de väntade Maria sa Sandra till Joel att barnet skulle heta Zelda om det blev en flicka, efter tv-spelskaraktären med samma namn, varpå Joel skojade och sa att barnet skulle heta Mario om det blev en pojke, efter tv-spelsfiguren Super Mario. Det var mest på skämt men när de inte hittade något namn de tyckte bättre om så fick han heta Mario.

Sonen Mario - döpt efter Super Mario - är också en fena på att lägga pärlplattor och har fyllt kylskåpsdörren med sina alster.

Foto: Cassandra Solback

När de knappt två år senare fick en dotter blev inte namnet Zelda utan Belle, men inte efter Belle i Skönheten och Odjuret utan efter namnet Isabelle.

– Men vi säger att det är från Disney för hennes skull, så att hon kan ha en karaktär att identifiera sig med precis som Mario har, säger Sandra.

Hemma i lägenheten pryds väggarna med tavlor som Sandra har målat, och det finns såklart en hel del retroleksaker även där. I ett vitrinskåp i vardagsrummet står Barbiedockor från 80- och 90-talet, men även vintage Barbie från 60- och 70-talet.

Integrity Toys gör modedockor för vuxna samlare. Denna donna köpte Sandra utan kläder och klädde i ett finare set från Mattel.

Foto: Cassandra Solback

Från början var tanken att endast ha leksaker som fanns under Sandras uppväxt, då det är dessa som skapar mest nostalgi hos henne. Men Sandra gillar det mesta i Barbieväg, så när hon såg de äldre dockorna dyka upp på nätet började hon buda även på dem. Nu har de en egen hylla högst upp och Sandra byter outfits på dem emellanåt – för tillfället är de påsk- och vårklädda.

Exklusiva Barbiedockor av Bob Mackie

Barbie-projektet har inneburit en hel del letande efter äldre originalkläder – både på nätet och i second hand-butiker. Ovanpå skåpet står exklusiva Bob Mackie-Barbies. Bob Mackie är en känd designer, född 1939, som har gjort många ikoniska samlardockor åt leksakstillverkaren Mattel.

Sandra samlar på Barbie och gillar särskilt designern Bob Mackies dockor.

Foto: Cassandra Solback

Sandra tycker det syns långa vägar att de är skapade mer som konstverk än barnleksaker. Hon förklarar att de dockor vi i folkmun kallar för Barbiedockor oftast är de som är ifrån 80- och 90-talet och gjorda för barn, så kallade "Play line-dockor". Många kanske tror att alla Barbiedockor är avsedda för barn, men det håller inte Sandra med om.

–Folk kan betala flera hundra för en Barbiesko. Att ge en Bob Mackie-Barbie till ett barn är som att ge barnet en riktig kniv att leka med!

Vid matbordet står en stor hög med Barbiedockor i förpackning. Även de är exklusiva dockor som endast finns i ett begränsat antal, som till exempel Fashion Model Silkstone som är gjorda i en annan typ av plast, som känns lite som sval sten. Sandra har ännu inte bestämt sig för vilka av fynden hon ska behålla och vilka som ska säljas vidare.

Drömde om att bli konditor och göra tårter

Sandra har alltid gillat prylar och att vara kreativ, men det tog ett tag innan hon kom fram till vad hon ville syssla med i livet. Som liten tyckte hon att det var för lite pysslande på förskolan. Hon drömde om att bli konditor och att få dekorera tårter, men insåg senare att tårtorna skulle dekoreras på ett förbestämt sätt.

Sandras barn vet vilka leksaker och figurer de får leka med och inte...

Foto: Cassandra Solback

Hon började jobba extra som tidningsutdelare och barnvakt redan som barn. Efter gymnasiet testade hon på olika jobb som butikschef, förskola, lager och olika matkedjor. I detaljhandeln var det prylbutiker som lockade och inom förskolan att få pyssla.

Så småningom började hon jobba extra på en piercing- och tatueringsstudio på Södermalm i Stockholm. Sandra tyckte att det kändes coolt att få hänga med de som jobbade i studion och deras kunder.

– Det var glamouröst på ett tufft sätt i slutet på 90-talet och början av 00-talet. Så dök projektet ”Ungas yrkesrevansch” upp, där man som ung utan fullständiga gymnasiebetyg och boende i Stockholm kunde få chansen att utbilda sig inom ett hantverksyrke via Hantverksföreningen.

Tränade tatueringar på grishud

Eftersom tatueringsyrket räknas som ett hantverk i Sverige och inte som konst, skrev sig Sandra på sin pappas adress i Stockholm och kom in på utbildningen med tatuering som inriktning. Hon fick bland annat lära sig det mesta om konst- och stilhistoria och hur man startar eget företag.

Sandra blev tatuerare efter en lärlingstjänst i Stockholm.

Foto: Cassandra Solback

Två års studier kombinerades med en lärlingstjänst på tatueringsstudio House of pain i Stockholm. Där blev hon kvar i sju år innan hon startade La Rubia Loca Tattoo hemma i Uppsala.

– Jag är ägare av studion men ingen chef, utan jag ser de andra som kollegor, förklarar hon.

– Kläder är det som är roligast med dockorna, säger Sandra.

Foto: Cassandra Solback

I dag tar Sandra själv emot lärlingar, men de slipper öva på grishud som hon själv fick göra, utan använder i stället apelsiner och bananer, vilket Sandra tycker är mycket fräschare.

Sandra skulle gärna tatuera mer popart, He-Man, Barbie och My Little Pony, men efterfrågan på dessa tatueringar är dessvärre inte så stor. Som egenföretagare får hon ändå syssla med det hon brinner för – att vara kreativ – och hon kan säga nej till sådant hon inte vill göra. Hon tatuerar till exempel inga rasistiska motiv eller obscena saker i pannan. Hon tatuerar heller inget i den intima regionen som i ljumsken, på skinkan eller kring könet.

– Målet är att kunden ska bli glad av tatueringen i alla situationer, säger hon.

Vann tatueringstävling med My Little Pony

Sandra har deltagit i tre tatueringstävlingar och vunnit en gång i kategorin ”Best of color”. Motivet var en bläckfisk med My Little Pony-sjöhästar och en Super Mario-stjärna.

Under pandemin la hon väldigt mycket tid på att måla och mindre på att tatuera. Nu tatuerar hon desto mer, men lägger även ett par timmar om dagen på att checka av leksaksmarknaden.

– Jag har aldrig slutat älska leksaker, det är något magiskt med det. En gnutta av magin från när jag var liten är kopplad till glitter, plast, mycket färg och pastell – det är finare än diamanter. Jag ser likadant på julen, som också är magisk.

Dockan i boxen är en "Fashion Model Silkstone" som produceras i olika prisklasser.

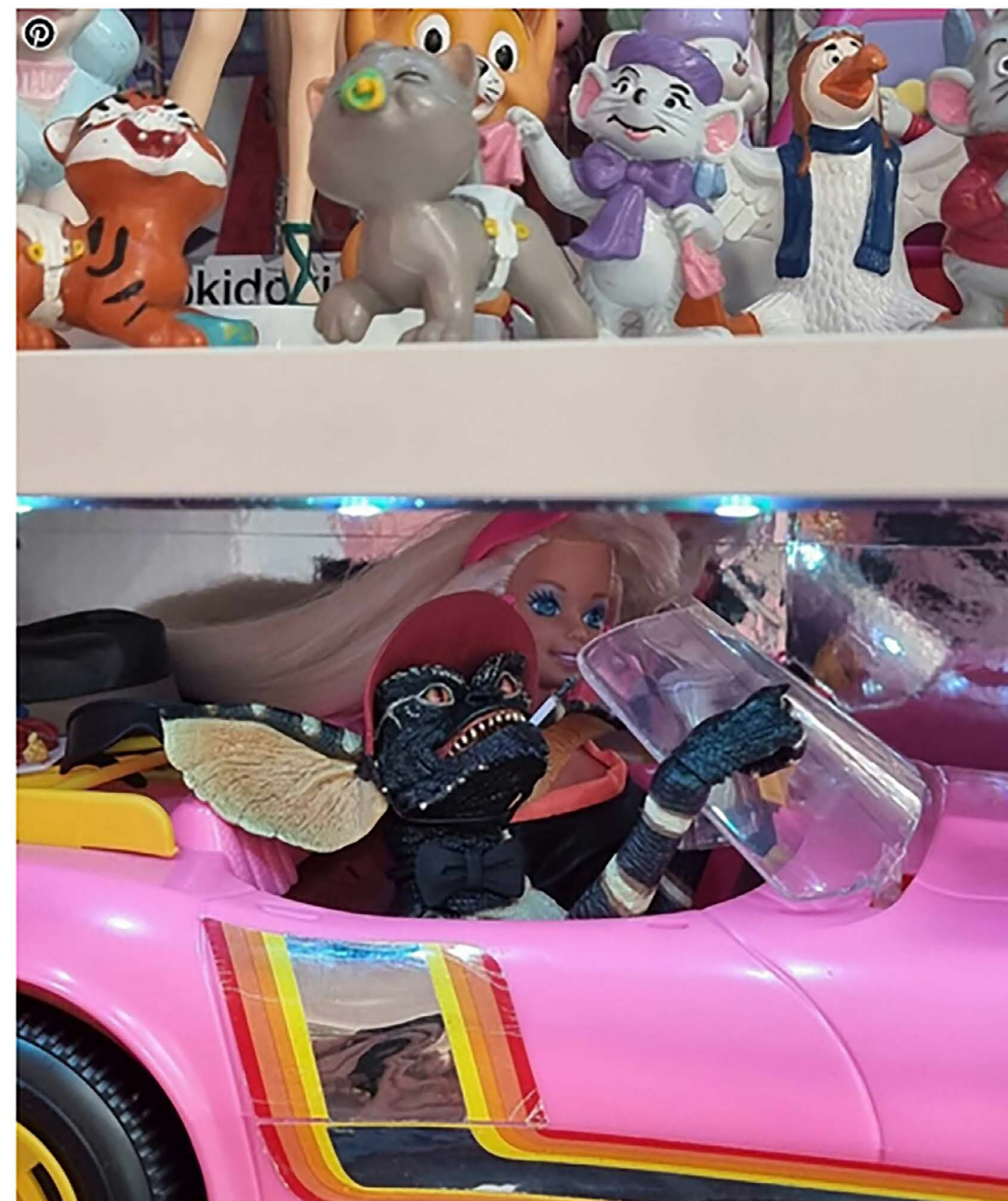
Foto: Cassandra Solback

När det är jul hemma hos Sandra så får 60- och 70-tals-Barbiedockorna juloutfit, och hela hemmet pyntas rejält. I julas gjorde hon pärlplattor formade som julgranskulor med Super Mario-motiv på, som hon hängde i julgranen.

Mindre skärmtid – mer Lego

Pärlplatteintresset har gått i arv till sonen Mario, som prytt hela kylskåpsdörren med sina Super Mario-motiv.

– ”Mamma, är den här gammal?”, kan barnen fråga, och om svaret är ja så vet de att de inte får röra, berättar Sandra.

I Sandras värld samsas Gremlins med Barbies.

Foto: Cassandra Solback

Mario och Belle är vana vid att deras mamma både målar och fixar med leksaker och numera vet de vad de får röra och inte. En del tåliga retroleksaker får de dock använda, som till exempel klassikern Etch A Sketch, som är dåtidens ritplatta, eller musiksagor med kassettband och bok där barnen vänder blad i boken ett pling. Barnen har mindre skärmtid och mer fokus på att bygga med pärlplattor och Lego.

Ovanför dottern Belles säng hänger en tavla som Sandra gjort, samt en bild på Belle från Disneyfilmen Skönheten och odjuret.

Foto: Cassandra Solback

För Sandra är det dock viktigt att inte bo i ett museum, och hon försöker hålla en jämn nivå på både tavlor och leksaker. Sådant hon gillar mindre eller har tröttnat på säljer hon vidare. Just nu är hon något less på att reda ut leksakshår, tvätta plast och miniatyrkläder.

Hennes nyfikenhet går mot hårdplasten Epoxy Resin och hon funderar på att börja skapa saker från grunden i det.

– När hjärnan ser en bild framför sig så försöker jag skapa det jag ser genom att kolla på bilder på Pinterest och öva på metoder via Youtube, säger Sandra.

RELATIONER 26 mars, 2022

CASSANDRA SOLBACK

Ida On, 25,
programledare

Marianne
Mörck, 71,
skådespelare
och årets
Sommar-skugga

Dante Zia,
28, program-
ledare

Alexander
Hermansson,
29, program-
ledare

Skuggmysteriet fortsätter växa

Sommarskuggan kastar slem på bästa sändningstid och engagerar tiotusentals unga tittare. Men kan du historien bakom den populära figuren?

Sommaren 2016 hade programmet "Sommarlov" superhjäls-tema och redaktörerna försökte hitta på ett hot mot programmet. Det blev en 2,40 meter lång "Sommar-skugga".

Efter bara några dagar gjorde den succé och fick minst lika många fanbrev som programledarna, vilket gjorde att man skapade en Sommar-skugga-serie. Sedan dess har "Sommarlov" varje vår inletts med serien, där man försöker lista ut vem som gömt sig i dräkten.

Förra veckan avslöjades det att kapten Doris (Marianne Mörck) låg bakom årets skuggslemsattacker. Hon var den som hade skapat skuggmoln, skuggslemsvulkaner och busat med cirka 200 liter skuggslem!

–Det har varit alldeles underbart att vara Sommar-skuggan nummer 6, säger Marianne Mörck i SVT:s pressmeddelande.

packan Xenia. För att bryta förbannelsen behöver alla skuggor bli fulländade och återvända till dalen.

Olika program

Historien om skuggorna berättas i tv-programmen om Sommar-skuggan och i "Sommarlov". Här har man fått veta att det var professor Marulk, kapten Doris pappa, som hittade sommar-skuggdräkten och vinterskuggdräkten i Skuggornas dal och tog med sig dem hem när Doris och hennes syster Petunia var små.

Doris var alltid Vinterskuggan

och Petunia Sommar-skuggan, men en dag bytte de dräkter med varandra och Petunia försvann. Hon hade blivit den fulländade Vinterskuggan.

Professor Marulk åkte till Skuggornas dal för att leta efter Petunia och där fanns en Lava-skuggdräkt som kallade på honom, och han blev den fulländade Lava-skuggan. Sedan dess har kapten Doris letat efter honom.

I våras kom hon på att hon kanske var den utvalda för Sommar-skuggan och hämtade i smyg sommar-skuggdräkten från "chefens" kontor på SVT Barn. Men det visade sig att inte heller hon var den utvalda.

Tusentals brev

Så länge Sommar-skuggan är populär och älskad kommer serien att fortsätta, säger Anna-Maria Nildén, som jobbar med "Sommarlov" och Sommar-skuggan: –Vi får tiotusentals brev och mejl med tips, idéer, bilder, pyssel och gissningar på vem som är Sommar-skuggan. Den har blivit en stor gemensam folkfest bland Sveriges barn – en lek som aldrig tycks ta slut.

Cassandra Solback

Gör ditt eget skuggslem

Tillagningstid: 10 minuter
Ingredienser: 3 dl vatten, 3½ msk potatismjöl, svart karamellfärg.

Gör så här:

- 1 Blanda alla ingredienser i en kastrull.
- 2 Värm upp tills det kokar, vispa samtidigt så att det inte blir klumpar. Låt svalna.
- 3 **OBS!** Tänk på att skuggslem inte är gjort för att ätas. Det smakar inget vidare. Källa: SVT Barn

Hemlig figur

Sommarskuggan är med och busar i flera olika program på SVT Barn och är alltid en dräkt som någon har gömt sig i, även om det inte alltid är huvudfokus. Sommar-skuggans senaste säsong "Skuggornas dal" har hittills haft 5,6 miljoner startar och fortsätter att öka.

"Sommarlov" hade mest uppspelad tid på

som busar

play förra året, av alla SVT:s program – alla kategorier, med 8,4 miljoner uppspelade timmar.

Sommarskuggan skapades av flera redaktörer, kostymörer och producenter – en av dem är Tina Mackic som också har skrivit böcker om Sommar-skuggan. Källa: SVT Barn

Vinter-
skuggan

FOTO: THOMAS NILSSON/SVT

Va? Vad betyder det?

Redaktör

På tv är det någon som bestämmer vilka idéer man ska jobba vidare med.

Skuggslem

Svart slajm som Sommar-skuggan kastar omkring sig eller håller på folk.

Fulländad

När rätt person tar på sig en skuggdräkt blir den fulländad, alltså komplett.

Magisk dräkt

Sommarskuggans dräkt framställs i programmen som magisk. Den sägs "kalla" på folk som är nära och göra dem sugna att ta på sig dräkten. Den som gör det blir busig och kan kasta skuggslem, men det är först när rätt person bär den som Sommar-skuggan kan bli fulländad.

Sedan Sommar-skuggan skapades har fler skuggor dykt upp i tv – Vinterskuggan och Lavaskuggan. De sägs alla komma från Skuggornas dal, en plats som blivit förtrollad av den möjligen troll-

FOTO: SVT

Sommar-
skuggan

Maxat med mixat lag!

Majlis, August och Mathilda spelar fotboll **mixade laget** MIK15 i Stockholm. "Det är ingen skillnad på att spela fotboll med killar eller tjejer", säger Mathilda.

Till Mälarhöjdens skolplan i Stockholmsorten Hägersten, tar sig killar och tjejer från olika delar av söderort för att spela fotboll tillsammans. Knattelaget MIK15 är mixat, vilket betyder att alla tjejer och killar som är födda 2015 vara med och spela.

–Det är ingen skillnad på att spela fotboll med killar eller tjejer, säger Mathilda.

Majlis, August och Mathilda känner inte varandra sedan tidigare, men de senaste 1–2 åren har de spelat i samma lag. Varje söndag året runt, oavsett väder, har de fotbollsträning. Roligast är förstås att spela fotboll när det är varmt ute då man slipper frysa och riskera att halka.

Dagläger

August missade många träningar i våras när han hade gipsat sitt ben. Inte förrän på "Sommarskolan", som är ett dagläger där man spelar fotboll från morgon till eftermiddag, kunde han vara med.

–Det var jättekul. Där var det både yngre och äldre tjejer och killar, säger August.

När man spelar fotboll märker man efter ett tag om man är höger- eller vänsterfotad. Mathilda är högerfotad. Det kände hon när de hade en så kallad slalomövning där de sparkade bollen med vänster fot i den ena svängen och höger fot i den andra svängen. Majlis använder båda fötterna. Hon skjuter med vänster fot när hon står med höger ben fram men använder höger fot när hon ska skjuta en **bredsid**.

–Jag kan göra mål med båda föt-

ter, men mest med höger fot. Det beror på vilken fot man vill sparka med, säger Majlis.

August använder också bägge fötterna men skjuter oftast skott med höger.

"Roligast att göra mål"

Majlis tycker att MIK är det bästa laget och längtar efter att bli äldre så att laget kan vinna medaljer. Knattelagen ingår inte i någon cup och spelar därför inte matcher mot andra lag. Men

"Det roligaste med fotboll är att göra mål, och jag gör 1-3 mål varje gång."

matcher inom laget spelar de ofta på träningarna.

–Det roligaste med fotboll är att göra mål, och jag gör 1–3 mål varje gång. Jag har fått en medalj av min storsyster, säger Majlis.

De tre tycker att det är roligt att alla i laget får testa att spela i alla positioner. På träningen har alla en egen boll och sedan delas de upp i olika grupper på planen, där de får öva på att skjuta skott, **dribbla** runt koner, passningar och att stå i mål.

Vill bli proffs

–Jag tycker att det är roligast att spela mittfältare och att stå i mål, säger Mathilda.

August gillar att vara utespelare för då har man chans att göra flest mål. Mathilda vill fortsätta att spela fotboll i många år till. Majlis och August vill bli fotbollsproffs när de blir stora.

Cassandra Solback

30 tjejer och killar spelar tillsammans i laget MIK15!

Visste du att...

Forskning visar att mixade träningsgrupper kan göra idrotten mer jämställd och utmana normen att killar är starkare och bättre. Mixade lag och grupper passar även de barn som varken ser sig som kille eller tjej.

Källa: Riksidrottsförbundet

Laget har än så länge inga matcher mot andra lag, men de har en egen hejarsång: "MIK – kämpa på!" FOTO: ARI LUOSTARINEN

Va?
Vad betyder det?

Mixat fotbollslag

Ett lag där både tjejer och killar spelar tillsammans.

Bredsid

När man skjuter skott med fotens insida.

Dribbla

Att föra bollen framåt genom att sparka den fram och tillbaka i sidled.

"Det tråkigaste när man spelar är att bli tacklad", säger August.

Tre mixade knattelag

- ➔ I Mälarhöjdens Idrottsklubb (MIK) får alla som vill spela fotboll vara med, oavsett ålder, kön eller funktionsvariation.
- ➔ De har flick- och pojklag från 4–18 år och tre mixade knattelag med tjejer och killar. MIK15 är det mixade lag med äldst barn. Där är alla är födda 2015.

KÄLLA: MÄLARHÖJDENS IK

Jag kan inte fortsätta jobba

– blir nog även tvungen att byta bransch!

Foto: Eveline Umpala

Eveline Umpala, på Grundab – Bellmans åkeri, har alltid varit intresserad av att köra lastbil och valde därför att gå en yrkesutbildning på Grönlunds.

Trots att hon älskar sitt arbete, kan det bli så att hon tvingas byta bransch helt i framtiden!

Eveline har bara arbetat i branschen i ett år, men trivs redan som fisken i vattnet!

Hennes sambo kör också lastbil, men deras arbetsvardag och framtid inombranschen ser helt olika ut! Detta då de inte har samma förutsättningar.

På Evelines företag finns det en del kvinnor, men jämfört med antalet män så är det ändå väldigt få. Även fast det finns en del kvinnor på företaget så träffar de sällan varandra, då de oftast

arbetar själva. De gånger de inte gör det är sannolikheten större att hamna tillsammans med en man än en kvinna, då könsfördelningen ändå är långt ifrån jämn.

De antal kvinnor som finns på företaget försöker att hålla ihop och stötta varandra. Precis som på många andra ställen, så kan attityden mot de kvinnligt anställda vara tuff.

*"Tjejer skall inte..."
"Tjejer kan inte..."*

Vad tjejer (eller kvinnor, som det egentligen heter när man är vuxen) kan eller inte kan – ska eller inte ska göra, är något som ofta diskuteras över ens huvud vid ankomst av en körning.

Attityden och bemötandet är inte alltid den trevligaste – man behöver kunna vara rakryggad och säga ifrån! Eveline tror inte att det finns någon enkel lösning på detta – det är bara så det är – så det alltid har varit.

Hon tror däremot att de kvinnor som ändå är i branschen måste stå upp för varandra, och att det är där möjligheten finns för att få in fler kvinnor i yrket.

Hon tror att det kommer att bli bättre i framtiden, då utvecklingen inte kan bromsas hur länge som helst!

"Jag kommer nog att bli tvungen att byta yrke, inom en snar framtid!"

Trots Evelines stora intresse för maskiner och motorer, så ser framtiden inom branschen inte alltför ljus ut. Det är inte det att hon vill göra något annat, eller att hon inte längre orkar med jargongen. Upplägget och strukturen gör att hon kanske inte kommer att kunna vara kvar.

Att mäns och kvinnors kroppsuppbyggnad ofta skiljer sig något, har vi vetat i alla tider. Ändå är det fortfarande ovanligt att det finns arbetskläder för kvinnor – trots att yrket utförs av både män och kvinnor!

Har man former och inte är lång, så

blir det genast problematiskt.

Eveline har dagligen varit tvungen att försöka vika upp sina arbetsbyxor, utan att försöka täcka över reflexerna, vilket inte är det lättaste.

Nu väntar hon och hennes sambo barn, vilket gjort att hon inte kan använda arbetsbyxorna alls. Det finns inga varselbyxor att erbjuda henne, så hon tvingas arbeta i sina privata byxor – vilket hon fått en del kritik för.

Det händer mycket i kroppen när man väntar barn och man är ofta i behov av att kunna röra på sig – sitta och stå på olika sätt. Detta gör att Eveline inte kan sitta och köra lastbil åtta timmar om dagen. Hade hon haft möjlighet att röra på sig – att arbeta tillsammans med någon som kan byta av henne bakom ratten, så hade det fungerat. Eveline är nu sjukskriven och kommer troligtvis att vara det resten av graviditeten.

Hon har även funderat en hel del på hur det kommer att bli sedan, när hon återgår i arbete. De börjar arbeta vid sextiden på morgonen och får så sent som dagen innan veta vart de skall komma till arbetsdag.

Eveline och hennes sambo har undersökt vilka förskolemöjligheter det finns som synkar med dessa arbetstider och former, utan resultat. Detta gör att Eveline tror att det kommer att vara svårt för henne att ha en framtid inom detta yrke och denna bransch. Vad hon skall göra framåt i tiden vet hon inte, men hon både hoppas och tror att branschen en dag kommer att vara "anpassad" för alla!

Men innan vi är där så gäller det att branschens kvinnor håller ihop och kämpar för att få in fler och fler kvinnor, som stannar.

Text: Cassandra Solback

Lex laval rivs upp – vad innebär detta?

En lag som skapat problem och ställt till det en hel del för väldigt många löntagare, på svensk arbetsmarknad. En lag som egentligen skulle ha rivits upp för länge sedan, men som istället fått etablera sig och skapat skillnad på anställd och anställd! Lex laval blev lagen som fått kollektivavtalen att slåss mot varandra, istället för att skydda den anställda och skapa en vettig arbetsmarknad. Lex laval har varit en tung sten för svensk fackföreningsrörelse.

För 13 år sedan skedde en arbetsrättslig konflikt på ett bygge i Vaxholm. Konflikten var mellan ett lettiskt byggföretag och svenska Byggnads, samt Elektrikerna.

Det hela rörde sig om att anställda på utländska företag som verkade i Sverige skulle ha samma rättigheter och samma minimilön som anställda på svenska företag.

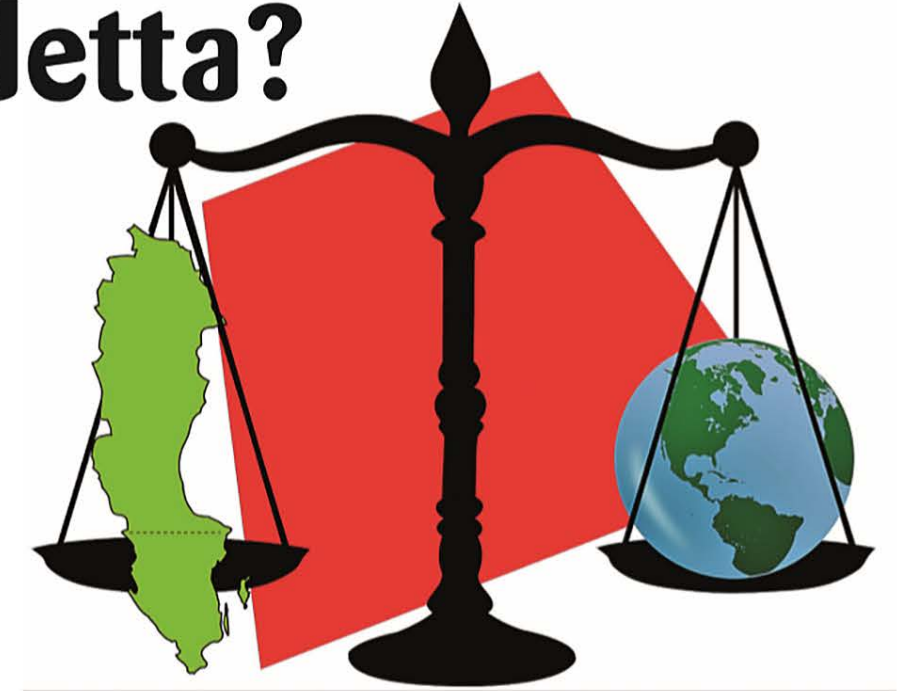
Svenska kollektivavtal skulle helt enkelt gälla i Sverige – vilket man ifrån svenskt håll tog för givet att de gjorde, hos fackföreningsrörelsen. MEN det visade sig att det enda kravet som gick att ställa var att ett kollektivavtal skulle finnas – inte att det skulle vara ett svenskt sådant.

Arbetsdomstolen dömde Byggnads och Elektrikerna till att betala ett skadestånd till det lettiska företaget, för olagliga stridsåtgärder.

Sedan denna dag har Lex laval, som inneburit att man endast kan ställa krav på att kollektivavtal skall finnas, helt lagligt kunnat lönedumpa branscher och ställa löntagare mot löntagare! Själva poängen med ett kollektivavtal är ju att vi skall konkurrera på lika villkor – genom kompetens och inte genom lön.

Regeringen lade fram ett förslag till riksdagen

Regeringen lade ett förslag i Sveriges riksdag om stärkt rätt att kräva kollektivavtal av utländska företag, som har

anställda verksamma i Sverige.

Det räcker inte med att detta är något regeringen tycker är viktigt, utan det krävs att få majoritet för detta i riksdagen, för att kunna få en förändring.

Lagförslaget innebär tyvärr inte att man kan kräva helt lika villkor i svenska respektive utländska företag. En del förändringar är stora, medans andra är små.

Svenska fackförbund har, i och med Lex laval, inte kunnat ta till stridsåtgärder (exempelvis strejk) för att kräva svenska kollektivavtal. Detta även fast dessa företag, ifrån andra EU-länder, haft anställda arbetandes i Sverige. Har företaget haft ett utländskt kollektivavtal så har det oftast tagit stopp där.

Med regeringens förslag kommer svenska fackförbund däremot att kunna kräva svenska avtal, oavsett vad de anställda har för villkor via sitt hemland.

Däremot är det fortfarande något begränsat, då det gäller minimivillkor inom vissa områden.

En oerhört viktig del i det hela är ju lika lön. Dessvärre kommer man, med det nya förslaget, inte att kunna kräva detta då man måste följa EU-reglerna.

Detta då det ser alldeles för olika ut i de olika medlemsländerna i EU. Däremot ligger det ett förslag på ändrade regler kring detta i EU.

Regeringens mål är att man på sikt

skall kunna kräva precis samma avtal av svenska och utländska företag.

Riksdagen röstade igenom regeringens förslag!

Regeringens förslag om att riva upp Lex laval gick igenom i riksdagen nu under våren.

Att de avtal svenska fackförbund kräver kommer att vara begränsade till minimivillkor inom EU-reglerna står kvar. Men det utökade utrymmet för stridsåtgärder gör ändå att man kommit betydligt längre i frågan om rätten till lika villkor!

Bevisregeln, som innebär att om ett företag kan säga att det har motsvarande svenska villkor och gjort att facket inte kunnat kräva något mer, tas bort!

De nya reglerna gäller från och med den första juni i år och lagen kommer att gälla företag från länder inom EU.

Företag från resten av världen skall omfattas av samma regler som svenska företag.

Sverige fortsätter att växa och är i behov av utländsk arbetskraft, men det måste ske på lika villkor! Detta är ett steg i rätt riktning!

Text och animation: Cassandra Solback

Internationella Kvinnodagen 8/3

Den Internationella Kvinnodagen den 8/3 uppmärksammas varje år runt om i världen – på olika sätt och med olika upplägg.

Det alla länder, världen över, har gemensamt är att dagen uppmärksammar ojämställdhet och kvinnors situation i världen. Därför är denna dag inte en dag i gratulationens tecken – utan en dag som påvisar de fajter vi har kvar att ta världen över.

Den Internationella Kvinnodagen instiftades år 1910 av den socialistiska världsorganisationen Andra internationalen. Tanken var att man varje år, denna dag – världen över, skulle fira under parollen "Rösträtt för kvinnor skall ena vår styrka i kampen för socialism".

Vid Förenta Nationernas första Internationella Kvinnokonferens år 1975 i Mexiko togs initiativet till att införa en gemensam kvinnodag. 1977 fattades sedan beslutet i FN's generalförsamling och sedan 1978 är den 8 mars med på FN's lista över högtidsdagar som den Internationella Kvinnodagen.

Sedan 1978 har alltså den 8 mars varit en högtidsdag världen över, men i en del länder har den förlorat sin politiska innebörd. Det har blivit en dag där mannen uppmärksammar sin kärlek till kvinnan. I Sverige är 8 mars ännu en dag i kampens anda där fokuset ligger på kvinnors kamp för lika rättigheter och på den ojämställdhet som råder i samhället.

Blommor eller demonstrationer?

Det finns inget land i världen där jämställdhetsfrågan inte är viktig. Men det är långt ifrån i alla länder där man som kvinna, eller man, tydligt kan visa att man står upp för jämställdhet och jämlikhet mellan människor – oavsett kön.

I en del länder delas det denna dag ut blommor och choklad, likt alla hjärtans dag. I andra länder delas det ut flyers om vad man vill ändra på och förbättra. Man demonstrerar på gator och torg

samt försöker få fram kampens budskap genom kampanjer i sociala medier.

En viktig fråga för fackföreningsrörelsen!

Fackföreningsrörelsen står upp för allas lika värde och lika rätt och har en värdegrund därefter.

LO's värdegrund, som samtliga 14 fackförbund inom LO är kopplade till, är uppdelade i fyra delar:

Demokratisyn – Demokrati bygger på alla människors lika och unika värde och en tilltro till att alla vill påverka och ta ansvar. Det är en process och en rörelseriktning, inte ett färdigt system eller ett givet tillstånd. Vi gör demokrati tillsammans!

Samtal och samarbete är demokratiens livsnerv. Demokrati är ett uttryck för att vi människor är ömsesidigt beroende av varandra. I grunden är demokrati en överenskommelse om att hantera vägval och meningssättningar tillsammans i en dialog.

Människosyn – Alla människor har lika värde, rätt till frihet och ett meningsfullt liv. Vår människosyn bygger på uppfattningen att människan i grunden vill göra rätt, utifrån sina egna förutsättningar. Vi utgår från att människor vill ta ansvar och utveckla sig själva och vill bidra till omgivningens utveckling, samt bli tagna på allvar och vara medskapande.

Viljan och förmågan att vara medskapande och påverka sin egen och andras situation ökar med kunskap, medvetenhet och stark självkänsla.

Kunskapssyn – Lärandet är en ständigt föränderlig process, som handlar om kunskap, erfarenhet, förståelse, insikt, kritiskt förhållningssätt, medvetenhet och förmåga. Dessa egenskaper är unika för varje människa. Kunskap förutsätter ett samband mellan teori och praktik.

Kunskap och lärande utvecklas bäst i möten mellan människor och grupper, där vi utgår från varje människas förutsättningar och situation.

Utvecklingssyn – Människors olikheter är en grundförutsättning för utveck-

ling. Folkhögskolans utveckling är ett resultat av människors utveckling. Vi ser ständig utveckling och förbättring som ett naturligt tillstånd. Därför är det viktigt att ha god förmåga att handskas med förändring och utveckling.

Lärande är något som växer inifrån och förutsätter aktivt medskapande deltagare – ett kollektivt lärande.

Ur en facklig synvinkel handlar denna kamp om rätten till heltid – rätten till lika lön oavsett kön – rätten till trygga anställningsformer – samt kampen om att minska lönegapet mellan kvinnodominerade- och mansdominerade branscher.

Seko centralt har aktivt fram till den 18 mars deltagit i den webbaserade kampanjen #metoo-Säg ifrån, som bland annat spridits på Facebook.

Fokuset har legat på schyssta arbetsvillkor med trygga anställningar.

En annan kampanj som uppmärksammas flitigt av fackföreningsrörelsen är kampanjen "Lön hela dagen" som poängterar att kvinnor, dagligen arbetar gratis från klockan 16:02 – då löneskillnaden mellan kvinnor och män ligger på 12 procent.

Seko Stockholm klubb 210 Väg & Anläggning uppmärksammade Internationella Kvinnodagen genom att starta upp en digitalt facklig, fotokampanj där första bilden var på en kvinna från branschen.

Stå upp för alla dina kollegor och dela fackföreningsrörelsens värdegrund!

Med lika värde och lika rätt får vi alla en bättre och humanare bransch.

Text och montage:
Cassandra Solback

SvD Junior förklarar

Att bli sämre behandlad för att man sitter i rullstol kan vara diskriminering.
FOTO: ERIK SVENSSON/TT

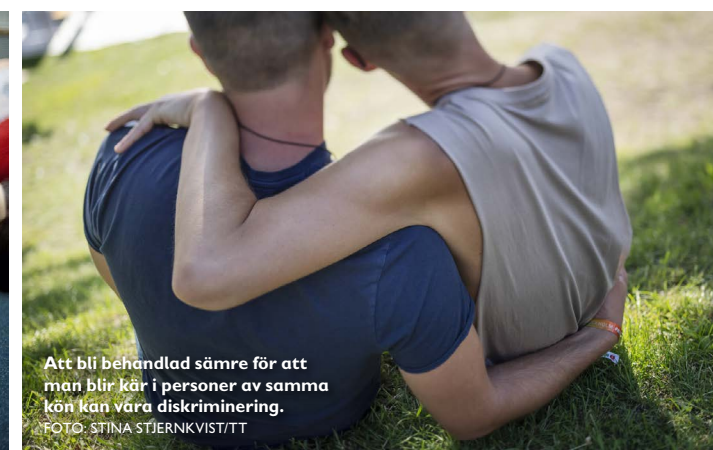
Alla människor har rätt att behandlas lika - oavsett religion!

FOTO: MARGARETA BLOOM SANDEBÄCK, AFTONBLADET/BIL

Hit vänder du dig om du blir diskriminerad

Om du tror att du har blivit utsatt för diskriminering är det bra att berätta det för till exempel en lärare eller någon vuxen du litar på. Du kan också prata med Elevhälsan i din skola. Utanför skolan kan du kontakta ungdomsmottagningen, Bris, Barnombudsmannen eller Diskrimineringsombudsmannen om du har frågor om hur diskrimineringslagen fungerar.

Källa: Umo, en webbplats för alla som är mellan 13 och 25 år.

Att bli behandlad sämre för att man blir kär i personer av samma kön kan vara diskriminering.
FOTO: STINA STJERNKVIST/TT

Orättvisa kan vara olaglig

Det finns ord som susar förbi och därför fångar vi upp och riktar ljuset mot några av dem. Den här veckan tittar vi närmare på ordet **diskriminering**.

Om någon behandlar dig orättvist kan du vara utsatt för diskriminering och det är olagligt i Sverige. Ibland kan man känna sig orättvist behandlad utan att det är diskriminering. Lagen om diskriminering ställer olika krav.

Behandlas annorlunda

Du diskrimineras om du särbehandlas, alltså behandlas annorlunda eller sämre, på grund av någon av dessa sju så kallade diskrimineringsgrunder:

- ➔ Är en tjej eller en kille.
- ➔ Känner dig som kille fast du är tjej eller tvärtom, eller för att du varken känner dig som kille

eller tjej. När någon kräver att du ska vara på ett visst sätt bara för att du är kille, tjej, har okänt kön eller varken är kille eller tjej.

- ➔ Kommer ifrån ett annat land, på grund av din kultur eller din hudfärg.
- ➔ Är religiös eller troende.
- ➔ Till exempel ser eller hör dåligt, inte kan gå, inte kan prata, är allergisk eller har svårare för vissa saker.
- ➔ Blir kär i tjejer eller killar eller kanske både och.
- ➔ Har en viss ålder.

Om en händelse kan räknas som diskriminering beror på vad som hänt och i vilken miljö situa-

tionen utspelade sig. Till exempel får skolan inte säga att du som kille inte får ha klänning på dig och biografen får inte hindra dig att se på bio bara för att du sitter i rullstol.

Lagen skyddar människor mot diskriminering – inte företag eller organisationer.

Motsatsen – inkludera

Motsatsen till att diskriminera är att inkludera. Det kan man till exempel göra genom att låta alla få vara med oavsett vilka de är och hur de ser ut.

Källa: DO, Diskrimineringsombudsmannen
Cassandra Solback

Va?
Vad betyder det?

Barnombudsmannen
Förkortas BO och är en statlig myndighet som jobbar för barns och ungas rättigheter och intressen.

Diskrimineringsombudsmannen
Förkortas DO och är en myndighet som jobbar mot diskriminering.

Visste du att...

Skolan är skyldig att se till att ingen utsätts för diskriminering och måste utreda vad som har hänt om någon har blivit diskriminerad. Skolan måste också regelbundet arbeta för att förebygga all diskriminering.
Källa: Umo

5 saker vi hoppas få se i "Young Royals" säsong 2

Få har missat den oerhört passionerade Netflix-serien med kronprins Wilhelm (Edvin Ryding) och förortskillen Simon (Omar Rudberg) som det fullständigt slår gnistor emellan!

Säsong 2 öppnar upp för stora möjligheter till ett moderniserat Kungahus – i tiden, både i fiktionen och i verkligheten.

Utan att spoila alltför mycket så bjuder första säsongen på riktigt het passion och förbjuden kärlek mellan ungdomarna Wilhelm och Simon, som inte bara tillhör två helt olika klasser i samhället – Wilhelm har även så kallat blått blod. Vi pratar alltså om överklass som möter arbetarklass, på den fina internatskolan Hillerska. Att blått blod väljer rött blod är inget nytt i verklighetens Kungahus i Sverige, men när har vi egentligen sett samkönad kärlek?

Familjen Bernadotte lever samtliga i tvåkönade äktenskap och det förväntas även fiktiva prins Wilhelm göra – speciellt när han blir kronprins efter sin storebrors död och skall arva kronan för att föra ätten vidare. För alla tvåkönade par kan få barn men inte samkönade, eller?

Faktum är att det är svårt att inte koppla in "Young Royals" i nutidens Sverige, där det finns två starka, politiska viljor om Kungahusets framtid. Samtidigt som vi lever i en tid där det för första gången är den förstfödda som ärver kronan – oavsett kön, så är det många som tycker att Kungahuset är förlegat och hör hemma i sagornas värld. Det är svårt att missa att Wilhelms mamma, drottning Kristina (Pernilla August), påminner en hel del om kronprinsessan Victoria rent utseendemässigt, men det är mer än så. Drottning Kristina sitter på tronen – kronprinsessan Victoria tar över efter kung Carl XVI Gustaf och är högt prisad inom HBTQIA-världen. Kanske är det något drottning Kristina kommer att bli i ett "Young Royal" säsong 2? Förväntningarna är stora och här har serien alla möjligheter att göra stordåd!

1. Wilhelm och Simon som par

Att bygga upp passionsscener, kamp om att våga stå för den man är och sedan bara lägga locket på har väl aldrig hållit hela vägen ut i någon film eller serie någonsin? Självklart måste även denna saga sluta med att Simon får sin prins!

2. Wilhelm som arvinge och homosexuell

Om något är förlegat så är det väl ändå att tvingas välja mellan kärlek och familj? Självklart skall Wilhelm få ta över kronan efter sin mamma och samtidigt få leva öppet med sin kärlek av samma kön som han själv! Ett moderniserat Kungahus där kärleken inte är begränsad till kön.

3. Ännu mer inkludering och mångfald

Serien tar även upp normer kopplad till kroppsvikt och att alla inte tänker och fungerar likadant. Här är Felice (Nikita Uggle) och Sara (Frida Argento) budbärarna. Det här gör inte bara att serien känns modern – det gör dessa karaktärer till viktiga förebilder, något vi sällan är bortskämda med i liknande serier så mer sådant!

4. Blått och rött umgänge

Hur mysigt skulle det inte vara att få en fiktiv inblick i när kungligheter umgås och har fredagsmys med "vanliga dödliga"? Något alla som har minsta gnutta kärlek till kungligheter egentligen drömmer om!

5. Utökad familj

Det som verkligen skulle göra "Young Royals" till en braksuccé skulle vara om Wilhelm och Simon fick barn. Antingen genom att dra ut på serien likt "Vår tid är nu" där vi får se prinsparet plöja ny mark, eller genom att förflytta tiden i slutet av en andra säsong och avsluta den med småbarn och dubbla farmödrar och farfädrar.

"Young Royals" är en serie som verkligen ligger i tiden med en regerande kvinna i en tid då Kungahuset i verkligheten är i behov av förnyelse – att då skapa en serie där kronprinsen är gay och väljer en kille bland folket kan då inte bli bättre! Jag har stora förhoppningar på fortsättningen och på en andra säsong. Om seriens drottning låter kronprinsen behålla sin titel och öppet få leva tillsammans med en kille så skulle det bli svårt för verklighetens kronprinsessa att inte ta ställning – eller i alla fall kommentera det hela. Det här är en serie med stor potential både i och utanför tv-rutan.

Cassandra Solback

KULTURKRÖNIKA

29 april, 2021

Heder tar mäns våld mot kvinnor till en helt ny nivå!

Fansen har väntat länge och det inte förgäves – Heder säsong 2 är en braksuccé redo att krossa patriarkatet!

Säsong 2 av Heder släpptes söndagen den 25 april på Viaplay och självklart har jag redan plöjt säsongens alla åtta avsnitt. Det är sällan uppföljaren är bättre – säsong 1 var riktigt bra, men säsong 2 kommer att göra avstamp i det patriarkala samhället. Det här är inte bara en TV-serie – det är ett statement, en käftsmäll mot rättssamhället.

Heder hade premiär, sensommaren 2019 och blev snabbt en omtalad, kritikerrosad serie. Den svenska Tv-publiken är van vid att kriminaldramaserier innehar max en kvinna bland huvudrollerna. Här gör serien sitt första starka avtryck i svensk Tv-historia med fyra starka, feministiska kvinnor i huvudrollerna – Nour (Alexandra Rapaport), Elin (Julia Dufvenius), Janni (Anja Lundqvist) och Karin (Eva Röse). Fyra stora skådespelare som samtliga spelar advokater på advokatbyrån Heder, med fokus på att hjälpa kvinnor utsatta av män.

Ett annat starkt avtryck är att bakom seriens första säsong står huvudrollsinnehavarna Rapaport, Dufvenius och Lundqvist tillsammans med Sofia Helin och bakom säsong två – samtliga fyra huvudrollsinnehavare. Ett alldeles utmärkt sätt att kunna påverka både handling och fokus, vilket också är seriens tredje stora avtryck.

Förutom att vi tittare är vana vid män som frontfigurer i kriminaldramaserier så är vi också vana vid ett helt annat fokus på både våld och förövare. Heder fokuserar inte bara på förövarna, utan även på den fysiska men också psykiska kamp, kvinnor utsatta för mansvåld tvingas genomlida. Istället för, som kriminaldramaserie-normen, fokusera på att lösa ett mord för att sedan avsluta kapitlet och gå vidare, är Heders fokus betydligt djupare. Här är målet att stötta och förändra genom att krossa patriarkatet och kämpa mot det bristfälliga rättssamhället, som alltför ofta drabbar just kvinnor. Och för att uppnå detta offrar de allt.

”Vem vinner ”Veckans hora”?”

I seriens bägge säsonger trycker de mycket på alla de glåpord och hot en kvinna, och än mer en feministiskt aktiv kvinna med makt, dagligen tvingas tampas med. Något som max nämns i förbifarten i andra serier inom krim-changern.

Medans säsong 1 fokuserar mycket på det förflutna, makt och korruption så är fokuset i andra säsongen än mer kännbart för tittarna. Hat och hot är en stående grund, men här lyckas skaparna få in helheten i både det skeva och det brutala med att leva i ett patriarkat. Att yrkesmässigt fajtas mot män med makt, att försöka lämna en våldsam man utan tillräckligt samhällsstöd, att leva under hedersförtryck och att som våldtäktsoffer bli ifrågasatt av rättssamhället och inte skyddad av rättssystemet.

Är du kvinna så berörs du av denna serie på ett eller annat sätt och känner igen dig. Är du man så är denna serie obligatorisk att se.

Även om jag själv har enormt svårt för filmatiseringar som innehåller våldtäkter och helst undviker dem och även fast rättegångsscener med våldtäktsoffer väcker enormt jobbiga känslor och minnen inom mig så vill jag inte missa en sekund av Heder. Anledningen till detta är fokuset – som här alltid är utifrån kvinnan. Skeva yttranden i rättegångssalen ifrågasätts starkt och våldtäktscenerna visar inte mer än vad som är nödvändigt.

Om jag nu skall säga något negativt om Heders hittills två säsonger, jag hoppas absolut på en tredje, så är det saknaden av en ordentlig tillbakablick av säsong 1 i början av säsong 2. Det hände på tok för mycket i den första säsongen, för att lyckas komma ihåg detta utan att se om den. Men det kanske är det som är tanken – bägge säsongerna är mer än värda att se om flera gånger. Men den andra säsongen är något utöver det vanliga och man riktigt önskar att advokatbyrån Heder fanns på riktigt, driven av Nour, Elin, Janni och Karin och att den politiska toppen i Sverige styrdes av Rapaport, Dufvenius, Lundqvist och Röse.

Cassandra Solback

Synopsis

Sonja Ek återuppstår efter att ha fejkat sin död och varit fullt verksam som Majoren, skyddad av yrkesmördaren och familjevänner Lukas. Barnen och övriga kvarlevande i familjen har gått vidare med sina liv.

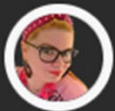
"Alexandra Rapaport är lika vass som alltid, även i början på slutet i en av nutidens vassaste svenska, kriminaldraman!"

Barry (**Christian Svensson**) flick sitt hjärta krossat när hans nyblivna fru Kattis (**Anja Lundkvist**) mördades framför hans ögon mitt under bröllopsfesten. Han spårade ur och mördade Majoren – en inflytelserik knarkdrottning som han beskyllde Kattis död på – en roll som sedan Sonja (**Alexandra Rapaport**) tvingades ta över, varpå hon iscensatte sin egen död och flydde landet tillsammans med sin, numera, kompanjon Lukas (**Ulf Friberg**). Tre år har gått sedan dess och Sonjas tre barn har gått vidare med sina liv som föräldralösa. Nina (**Clara Christiansson**) driver sitt eget galleri och är småbarnsförälder. Gustav (**Joel Lützow**) har lagt sin tid inom polisen. Linus (**Edvin Rydén**) är ofrivilligt kriminell, precis som sin mor, och bor hemma hos sin syster. Gåsmammans signum är extrem spänning, brutala scener, smärtsamma relationsavslut och kriminell komik. Seriens femte säsong är verkligen början på slutet. Väst är den spännande, men det går inte alls att jämföra med tidigare säsonger. Även denna säsong innehåller smärta och död men den är inte lika brutal som tidigare säsonger. Det är inga urgräpta ögon, fingrar som trycks upp i näsan eller mördade, upphängda husdjur. Men detta kanske är lugnet före stormen och jag har därför stora förhoppningar på den avslutande säsongen som kommer 2022. Jag hade gärna sett lite mer kriminell komik i denna lugna säsong – Nina är lika komiskt klipsk som alltid och det är både roligt och lite gulligt att hennes Zac (**Anastasios Soulis**), som tidigare förvirrad gangster, nu öppnat egen säkerhetsfirma. Men jag hade gärna sett fler klockrena kommentarer och ageranden av både Barry och polisutredare Emil (**Shebly Niavarani**), för att våga upp.

Alexandra Rapaport gör en enorm skådespelarinsats, liksom i allt hon gör, och förutom henne så fokuserar denna säsong en hel del på minstingen, som nu blivit stor, nämligen Linus Ek. I övrigt så händer det inte så mycket alls, men å andra sidan är det här en serie som överlag har varit enormt händelserik och där karaktärer har dött och återuppstått om vartannat – en balansgång få serier skulle klara av.

Gåsmamman är överlägset en av våra mest spännande och brutala kriminaldraman i nutid – har man inte sett den så har man absolut missat något och har man sett den så skall man absolut se även denna säsong. Men jag har som sagt enormt stora förhoppningar på den sjätte och avslutande säsongen.

Gåsmamman, säsong 5 har premiär den 20 september på C More, där ett av sex avsnitt släpps i veckan.

Cassandra Solback

Omstridda diagnosen sexsomni friar förövare

Publicerad 2 november, 2021

Intervju

Genom att hävda sexsomni har flera förövare friats från våldtäktsanklagelser, trots teknisk bevisning. Enligt juristen och sexualbrottsforskaren Eva Diesen väger samtyckeslagen tyngre än den ovanliga och omstridda diagnosen. Cassandra Solback har intervjuat.

Cassandra Solback

Sexsomnia, då sexuella handlingar utförs i sovande tillstånd, har återopats i 30 sexualbrottsfall sedan 2017. Sju av dessa har lett till friande domar, enligt en granskning av Göteborgsposten.

– Om en man lyckas hävda sexsomnia så får han väl anses sakna uppsåt, men kvinnan har ändå inte samtyckt så det verkar krocka, säger **Eva Diesen**, jurist och forskare inom sexualbrott och genus.

Det finns sparsamt med forskning om sexsomnia. 2015 hade 53 fall av medicinskt bekräftad sexsomnia publicerats i forskningssammanhang, enligt en granskning av Sveriges radio 2016.

Kritik från sömnforskare

En man som dömts till fängelse för våldtäkt i tingsrätten, friades av hovrätten i våras sedan domen överklagats med hänvisning till sexsomnia. Kort därefter friades även en man i tingsrätten – också på grund av sexsomnia.

Den som lider av diagnosen sexsomnia genomför sexuella handlingar på sig själv eller andra medan han sover. De sexuella handlingarna sker under djup sömn och personen minns inget efteråt. Det finns inga kända fall där kvinnor genomfört dessa handlingar på andra i sömnen.

Diagnosen är ovanlig och omstridd. Flera sömnforskare är kritiska till hur den används. Samtidigt som studier konstaterar att tillståndet existerar finns ingen officiell statistik hos Brottsförebyggande rådet (Brå).

Passivitet betyder nej

När sexsomnia hävdas av en gärningsman kan detta bedömas som att uppsåt saknas i rättslig mening. Samtidigt kan inte en sovande person ge samtycke till sex.

– Samtyckeslagen bygger ju på att en kvinna aktivt måste samtycka eller delta frivilligt i sexuella handlingar. Enligt den gamla lagen så riskerade en kvinna som förhöll sig passiv under sexakten, att mannen kunde hävda att hon inte gjorde motstånd. Så är det inte enligt samtyckeslagen där passivitet betyder ett nej, säger Eva Diesen.

Hon tycker att man kan jämföra detta med andra fall där en man är påverkad av alkohol eller droger som gör att han inte kan styra över sina handlingar. I de fallen räknas det ändå som våldtäkt, i lagens mening, då man anses ha drogat sig själv frivilligt. Den som då begår brott har ansvar för det.

Strikt ansvar

Eva Diesen tvivlar på att sjukdomen skulle lyckas bli bevisad på detta sätt om polis och domstolar hade gjort en noggrannare utredning och prövning av den påstådda diagnosen. Hon hänvisar till begreppet ’strikt ansvar’ från skadeståndsrätten, om att den som orsakar en skada alltid ska ersätta den, oavsett om den kunnat förhindras eller inte.

– Att ha en sjukdom är kanske inte självförfallat, men då borde det kanske vara strikt ansvar. Då skulle mannen med den påstådda sexsomnia diagnosen få ta ansvaret för sin sjukdom av det skälet att det inte är rimligt att någon annan ska drabbas av konsekvenserna av sjukdomen, det vill säga bli ett våldtäktsoffer. Eva gör en liknelse med bilistens strikta ansvar vid en kollision mellan en bilist och en cyklist, då det är farligare att köra bil än att cykla, och jämför detta med en man som har sexsomnia och vill ha sex med en kvinna och då kan vara en fara för henne. Då ska hon inte drabbas genom att han blir frikänd från brott.

– Han borde få ta hela ansvaret för sin sjukdom, äkta eller inte. Om strikt ansvar skulle gälla så skulle säkert sexsomnia diagnoser minska drastiskt bland männen. För mig är det uppenbart att männen med hjälp av sina advokater tror sig ha hittat ett kryphål i lagen här, säger Eva Diesen.

Beredskap inom vården

Akutmottagningen för våldtagna kvinnor (AVK) på Södersjukhuset i Stockholm har kännedom om begreppet sexsomnia, men hittills inte mött några patienter som uttryckt oro för att diagnosen skulle fria gärningsmännen vid en eventuell anmälan och rättegång.

– Om det skulle börja dyka upp oro kring detta bland patienterna som kommer till Akutmottagningen för våldtagna kommer man så klart behöva förhålla sig till det, säger **Liza Grell** på Södersjukhusets presstjänst.

Inte heller hos stiftelsen World of no sexual abuse (Wonsa) – som arbetar med behandling, forskning och utbildning – är sexsomnia en vanlig fråga i nuläget. Begreppet verkar dyka upp först i samband med rättegång, eller till och med vid överklagan efter tidigare fälld dom.

Okunskap kan avhjälpas

Eva Diesen anser att samtyckeslagen väger tyngre än sexsomnia, då syftet med denna lag är att värna den brottsutsattas sexuella integritet. Lagen sänker också kravet på hur mycket motstånd en kvinna måste göra för att skonas mot övergrepp till inget motstånd alls.

– Att inte alla domstolar har gjort den bedömningen beror nog mest på okunskap som kan avhjälpas genom att sakkunniga som psykologer och psykiater måste användas i domstolarna. Man kan kräva att en man som hävdar sexsomnia genomgår en fullständig psykiatrisk utredning och får ett kvalificerat utlåtande som styrker diagnosen.

– Den som lider av äkta sexsomnia ”råkar” ju inte bara drabbas av fenomenet i situationer då han vill ha sex, utan det måste ju ha visat sig i andra situationer också, betonar Eva Diesen.

»Dold diskriminering« i nya regler för blodgivning

Grundaren av organisationen Tobias Ström Bild: Cassandra Solback

AV **CASSANDRA SOLBACK** 2021-06-20

Från 1 maj gäller nya regler för blodgivning, men Socialstyrelsen fortsätter att särbehandla män som har sex med män. Ett fiasko, enligt organisationen Regnbågsblod.

Tidigare fick en man som haft sex med en annan man inte ge blod under de närmsta 12 månaderna. Socialstyrelsens nya föreskrifter innebär att karenstiden kortas till sex månader, en förändring som många beskriver som en besvikelse.

I Socialstyrelsens föreskrifter skrivs det fram som en »sexuell riskexponering« att som man ha sex med en annan man. Karenstiden på sex månader gäller alla män som har sex med män, alltså även den som är i en stabil, monogam relation.

»Att säga att alla män som har sex med män har ett riskbeteende är inte bara stigmatiserande, det är direkt felaktigt«

På organisationen Regnbågsblod tycker man att alla potentiella blodgivare bör screenas för sexuellt risktagande, inte för sexuell läggning.

– Att säga att alla män som har sex med män har ett riskbeteende är inte bara stigmatiserande, det är direkt felaktigt, säger Tobias Ström, anestesijuksköterska och grundare av Regnbågsblod.

SÄRSKILDA REGLER FÖR MÄN SOM HAR SEX MED MÄN

Enligt de nya föreskrifterna måste en man som haft sex med en annan man vänta sex månader innan han kan ge blod.

För kvinnor som har sex med kvinnor eller vid olikkönat sex finns ingen karenstid enligt Socialstyrelsens föreskrifter.

Blodcentralerna har själva en karenstid på tre månader för blodgivare som har haft sexuell umgänge med en ny eller tillfällig partner. Detta för att minska risken för spridning av eventuella sjukdomar mellan blodgivare och blodmottagare.

På Regnbågsblod menar man vidare att det allmänt saknas argument för att ha en så lång karenstid som sex månader med tanke på de möjligheter till testning som finns idag.

– Det saknas medicinska skäl till att inte sänka karenstiden till tre månader. Detta är dold diskriminering, säger Tobias Ström.

Enligt Socialstyrelsens chefsjurist Pär Ödman går det i dagsläget inte att ha en kortare karenstid än sex månader efter »sexuell riskexponering«.

– Vi har förkortat karenstiden efter sexuell riskexponering, där män som har sex med män ingår, så mycket som vi kan med nuvarande testmetod, säger han.

Karenstiden skulle kunna förkortas ytterligare med en ny typ av testmetod, förklarar han.

– Med NAT (Nucleic Acid Testing) som metod i den screening som görs av blodgivare, skulle karenstiderna kunna kortas till fyra månader och fler skulle få lämna blod, men vi går inte vidare med förslaget att införa detta, säger han.

»Vi vill omedelbart se en sänkt karenstid till tre månader för män som har sex med män, dessutom vill vi ha ett löfte om individuell screening«

Anledningen till att NAT inte införs är att ett stort antal av remissinstanserna var negativa till förslaget och menade att det skulle medföra kraftigt ökade kostnader och utmaningar. Socialstyrelsen bedömer däremot att det är angeläget att införa NAT-testning av blodgivare. Därför har de gjort en framställan till regeringen om att ett införande av detta behöver utredas ytterligare, för att man sedan ska kunna ta ställning till finansiering och organisation.

Pär Ödman menar att även möjligheterna till en mer individbaserad riskbedömning av blodgivare bör utredas vidare.

– I föreskriftsarbetet har det blivit tydligt att det behövs en översyn av riskgrupperna. Det behövs ett kunskapsunderlag som visar vilka beteenden som mer specifikt kan medföra en risk för transfusionsöverförbara sjukdomar, säger han.

En annan förändring i de nya föreskrifterna är att reglerna för hur ofta man får ge blod har gjorts könsneutrala. Tidigare kunde kvinnor bara ge blod tre gånger per år medan män kunde donera fyra gånger. Från 1 maj kommer både kvinnor och män kunna ge blod fyra gånger per år, förutsatt att järndepåerna är adekvata. Den här förändringen omfattar dock inte män som har sex med män på grund av karenstiden.

På Regnbågsblod tycker man att den nya karenstiden är ett fiasko, och påtalar att sex månader var uppe som förslag redan för flera år sedan.

– Vi vill omedelbart se en sänkt karenstid till tre månader för män som har sex med män, dessutom vill vi ha ett löfte om individuell screening. Bättre kunskapsunderlag är vägen dit och målet kan nås snabbt om bara viljan finns, säger Tobias Ström.

Sekotidningen

KRÖNIKA

Cassandra Solback: Chans att bli sexigare och mer relevant

Facket får alltid fler medlemmar i kristider, för att alla vill ha trygghet. Om facket ska fortsätta vara angeläget även efter krisen måste mötesformer och det man pratar om vara relevant, inte minst för unga, skriver Cassandra Solback.

Precis som i ”28 dagar senare” måste vi alla se till att ha skydd och trygghet för dagen. Skillnaden på vår värld och filmens värld är att inga zombies vandrar omkring i vårt samhälle – utan människor i utanförskap och hopplöshet.

”Värva, värva, värva”

Vaccinet i vår film heter facket, men varför väljer många unga att inte vaccinera sig? K-G Wanngård är en väletablerad fackpolitisk agitator som ofta inleder sina föreläsningar med att säga ”Så fort någon ska prata om facket så hamnar vi plötsligt 100 år bakåt i tiden!”.

K-G har rätt! Varför har man fått för sig att huvudfokuset är att prata om historien – hur allt en gång i tiden gick till?

Det känns lika logiskt som om vi i möte med nya människor, skulle börja prata om Eva och Adam eller Big bang, beroende på vad man tror på.

Ett annat fokus facket har högt på sin dagordning är att värva. ”Ju fler vi är desto starkare är vi”, så värva, värva, värva! Vilket i sig är sant men facket säljer medlemskap utan att vara någon vidare försäljare, och jobbar likt de telefonförsäljare med provision, man klickar bort när de ringer eller inte har tid att prata med.

”Säljer man ett medlemskap med fokus på trygghet i tuffa tider så får man räkna med att medlemmar kommer och går”

Fackets medlemsantal under covid-19 är högt jämfört med före pandemin. Anslutningsgraden brukar nämligen öka i kristider – för att sedan sjunka när tillvaron blivit mer stabil. Varför? Jo, för att alla vill ha trygghet och klara sig ekonomiskt. Säljer man ett medlemskap med fokus på trygghet i tuffa tider så får man räkna med att medlemmar kommer och går.

”Hur sexigt är det egentligen med mötesformalia, torra bullkanter och 1900-talsstruktur?” Corona-pandemin och dess zombievärld har tvingat Sverige och arbetarrörelsen en att bli digitala – något man egentligen borde ha blivit för länge sedan – redan under 1900-talets slut!

”Intresset att förändra finns där”

All heder åt svensk fika och vikten av alla mötesformalia, men nu har man verkligen chansen att gå från bryggkaffe och kanellängd i tråkiga mötesrum, fulla med gubbar på väggarna och med tråkig dagordning på det blanka träbordet! Att sedan fackföreningsrörelsens begynnelse ha kört med ”traditionell fika” och dagordningar med samma frågor år ut och år in, på kvällstid i något formellt inrett rum som luktar fukt är inte superinspirerande.

Det traditionella och osexiga har för tillfället luckrats upp och man har all chans att inkludera arbetsmarknadens fyra yngsta generationer, som hunnit etablera sig på arbetsmarknaden medan tankesättet stått still i dåtiden. För intresset av att förändra och förbättra finns där och kanske till och med mer än hos de äldre generationerna – om inte annat så på ett bredare och mer involverande sätt.

Men för att dagens småbarnsföräldrar, unga-vuxna och ungdomar skall ta större plats inom Facket måste mötesstrukturen moderniseras och dagordningen fyllas med relevans och utvecklande mål.

Cassandra Solback är författare, skribent, föreläsare och kreatör.

Cassandra Solback

LEDARE

Allt annat än Girl-Power att gå emot Powerkvinnor!

13 september, 2021

Vem och vad tjänar egentligen på att kvinnor går emot kvinnor? Vart ligger den egentliga rädslan och varför är kvinnor fortfarande inte jämställda männen?

LEDARE

”Dammsugare” utbytta mot jordgubbar, men vad är det egentligen som behöver bytas ut för att undvika fler regeringskriser?

29 juni, 2021

Valet är varken pest eller kolera och det står inte mellan jordgubbar med ”riktig mjölk” eller rawfood fudge truffle heaven. Det står mellan folkvett och skandal!

KULTURKRÖNIKA

Vad skall vi egentligen tänka kring Calles släktband i ”Vår tid är nu”?

16 april, 2021

Varför förklaras kvinnors dåliga kontakt till sina barn men inte männens, i Vår tid är nu?

KULTURKRÖNIKA

Är det Beck som är problemet och inte Gunvalds frånvaro?

6 april, 2021

Kan det vara så att Beck har gjort sitt och att tittarna är redo för en ny och fräschare, svensk krim-serie?

Liten film-ordlista

Dubba
Ljudsätta filmer och serier till ett annat språk än originalet. De som dubbar är röstskådespelare.

Dubb-regissör
Bestämmer hur en film eller serie ska dubbas och hur karaktärerna ska tolkas.

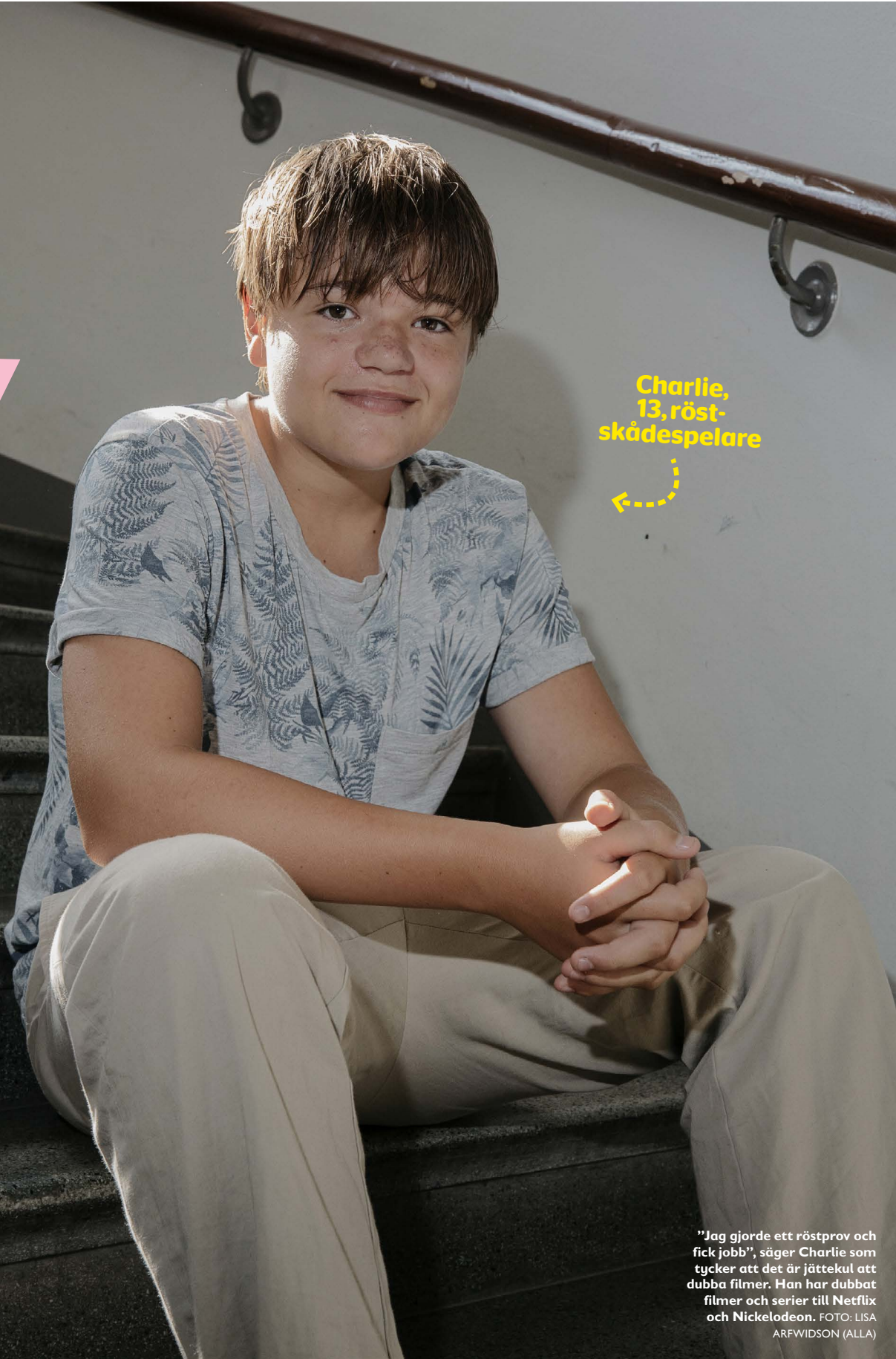
Karaktär/rollfigur
En person eller figur i exempelvis en film eller serie. Kan vara både verklig eller animerad.

Replik
De förbestämda orden och meningarna en karaktär ska säga.

Synka (synkronisera)
När ljud, rörelse och händelse passar ihop.

Animerad film
En tecknad eller digitaliserad film.

Spelfilm
Bygger på ett manus och är en berättelse som är påhittad eller baserad på verkliga händelser, och som spelas av skådespelare.

"Jag gjorde ett röstprov och fick jobb", säger Charlie som tycker att det är jättekul att dubba filmer. Han har dubbat filmer och serier till Netflix och Nickelodeon. FOTO: LISA ARFWIDSON (ALLA)

Va? Vad betyder det?

Målbrottet
När struphuvudet växer och stämbanden blir längre och rösten blir mörkare och djupare. Det händer både tjejer och killar, men killars röst förändras mer och kan vara svårare att kontrollera.

Charlie är van vid att sätta sig in i olika roller. Han gillar även att rita och skapar ofta egna rollfigurer tillsammans med sina kompisar.

Charlie ger rollfigurer röst

Charlie har redan dubbat både långfilm och serier för bland annat Netflix. Men nu tvingas han pausa dubbandet på grund av målbrottet.

Charlie, som gick ut sexan i våras och bor i Stockholm, har redan börjat jobba – som röstskådespelare. Det var när en dubbregissör sökte killar i Charlies ålder som han gjorde ett så kallat röstprov, alltså att man provläser det en rollfigur (karaktär) ska säga. Charlie dubbar hellre än skådespelare.

Har hörlurar på sig

När man dubbar sitter man i ett bås med hörlurar och en skärm framför sig som visar replikerna som man sedan läser in.

Charlie sätter sig in i en roll genom att titta på originalfilmen eller serien och med tips från dubbregissören. Han har dubbat vampyren i "Sjökaptenen Santiago", den lugna spöklubbsmed-

lemmen Peter i serien "Spökenas stad" och den busiga sonen Nando Torres i filmen "Ja-dagen".

Filmen tog ungefär fyra dagar att spela in och han jobbade tre timmar om dagen.

–De brukar säga att jag jobbar snabbt och inte behöver så många omtagningar.

"Det kan vara lite läskigt att spela teater, men när man dubbar är det rösten som är karaktären."

Omtagning behövs om man säger fel saker, inte synkar med rollfiguren eller har fel tonfall.

Anledningen till att en film dubbas är ofta att originalet är på ett annat språk – vilket kan innebära vissa utmaningar.

–En del meningar kan bli kortare på svenska och då rör

karaktärens mun på sig för länge. Och en del ord är mer komplicerade på svenska än på engelska.

Kul att uttrycka känslor

Charlie tycker att det är kul att få uttrycka olika känslor och att få göra lite svårare saker.

–Som när jag gjorde vampyren som bryter på spanska.

Han tycker att det är svårare med spelfilm än med animerad film, då skådespelare ofta ger ifrån sig fler kroppsljud och på grund av att en del kroppsrörelser också ändrar rösten.

–Det svåraste är att dubba en hostning eller nysning, men det är en rolig utmaning.

Ojämn röst

Nu har Charlie börjat komma in i målbrottet och det gör att han måste pausa dubbandet. Det beror på att rösten kan vara ojämn och

snabbt ändras från mörk till ljus och låta falsk.

I animerade serier är ofta röstskådespelarna äldre än deras rollfigurer och om man då påbörjar en säsong och sedan kommer in i målbrottet kan det bli svårt att dubba fler avsnitt.

"Det svåraste är att dubba en hostning eller nysning, men det är en rolig utmaning."

–Det ska bli kul att få mörkare röst men jag hoppas att jag inte behöver vara ledig alltför länge.

Nu handlar det om att vänta på att rösten blir stabil igen. Sedan hoppas Charlie på fler jobb.

–Det är kul att dubba både snälla och elaka karaktärer och jag skulle vilja dubba en karaktär som sjunger.

Cassandra Solback

Solsidan, säsong 7

Publicerad av [Cassandra Solback](#) den 16 oktober, 2021

Synopsis

Barnen är äldre och har tydligare karaktärer, Alex och Anna skiljer sig på nytt, Mickan och Fredde är rika som troll och Ove Sundberg kommer till djupa insikter om meningen med livet – åtminstone för en stund. Livet på Solsidan innebär en hel del nya utmaningar och funderingar.

Förhöret – säsong 2

Publicerad av [Cassandra Solback](#) den 28 augusti, 2021

Synopsis

Med exmaken i fängelse och dottern begravd försöker Susanne överleva vardagen. Men hela hennes verklighet vänds upp och ned efter att en klient berättar om mord han har begått och mord han skall begå.

Beck: Ett nytt liv

Publicerad av [Cassandra Solback](#) den 22 december, 2021

Synopsis

Martin Beck är tillbaka för att återigen lösa mord – till Fredéns besvikelse men Alex och "Beck-gruppens" förtjusning. Någon annan som gör comeback i denna film är Steinar, som blir diktad efter en kriminell gängmedlems önskemål.

Det som göms i snö: säsong 2

Publicerad av [Cassandra Solback](#) den 19 september, 2021

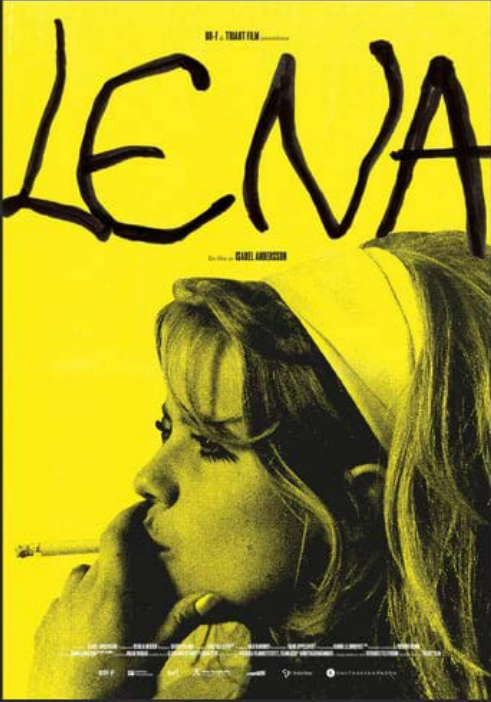

Synopsis

Peter Wendel får medhåll, av en poliskollega, i misstanken om att Peters bror Urban blivit mördad och inte begått självmord. Kort därefter mördas poliskollegan och Peter fokuserar på att försöka lösa både kollegans och broderns fall.

LENA

Publicerad av [Cassandra Solback](#) den 15 september, 2021

Synopsis

Lena Nyman började med teater som 6-åring och film som 11-åring. Blev censurerad i filmen "491" som 20-åring och fick sitt genombrott i de skandalomtalade "Nyfiken"-filmerna. Förtryckt av patriarkatet kämpade hon för sin skådespelardröm, med att älska sig själv och att hitta kärleken.

Zebrarummet

Publicerad av [Cassandra Solback](#) den 21 augusti, 2021

Synopsis

Överklassungdomar på fin internatskola blir extra privilegierade i livet efter sexuella övergrepp, pennalism och mobbning. Men när en elev hittas död får en arbetarunge från den kommunala skolan skulden.

Bonusfamiljen, säsong 4

Publicerad av [Cassandra Solback](#) den 24 oktober, 2021

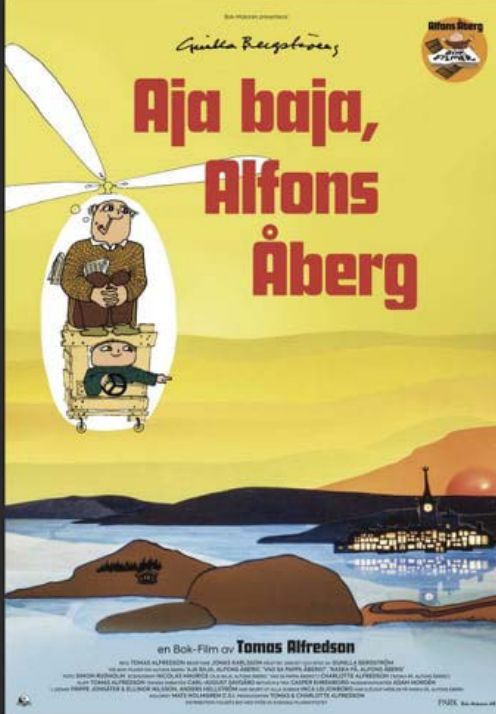
Foto: Ulrika Malm, SVT Bonusfamiljen

Synopsis

Det humoristiska och träffsäkra multirelationsdramat är tillbaka! Den fjärde säsongen av Bonusfamiljen bjuder dock på enormt mycket sorg – i form av otrohet, separation och demens.

Aja baja, Alfons Åberg

Publicerad av [Cassandra Solback](#) den 20 januari, 2022

Synopsis

Alfons har mycket att upptäcka innan han har tid att klä på sig eller äta frukost. Åker helikopter i vardagsrummet medans pappa läser och tycker om att packa upp och sortera.